

GALATEN

Kern

In deze brief van Paulus aan de gemeenten in Galatië, het huidige Turkije, bekritiseert hij fel de houding van de Galaten. Zij laten zich na Paulus' prediking van genade en vrijheid in Jezus, door wetsgetrouwe Joden de wet lezen. Alsof Gods beloften en zijn liefde alleen gelden voor mensen, die zich aan de regels van de wet houden.

Kerntekst

De kern van de brief laat zich vatten in deze twee teksten:

Maar nu het geloof gekomen is, staan we niet langer onder toezicht van de wet, want door dit geloof zijn jullie allemaal kinderen van God, in Christus Jezus. (3:25,26)

Broeders en zusters, u bent geroepen om vrij te zijn. Misbruik die vrijheid niet om uw eigen verlangens te bevredigen, maar dien elkaar in liefde. (5:13)

Aanleiding

Joodse predikers die na Paulus bij de Galaten komen, verwijten Paulus dat hij de mensen naar de mond praat, met zijn evangelie van liefde en genade. Zij bestrijden Gods onvoorwaardelijke liefde die Paulus predikt. En de Galaten gaan hierin mee. Een God voor wie je wat moet doen en die gepleased wil worden, is herkenbaar. Zo gaat het ook in de wereld en in het heidendom. Dus wie praat de mensen nu naar de mond...?

Paulus is razend dat zijn prediking van Gods bevrijdend evangelie wordt omgedraaid, zodat weer aan het menselijk schema wordt voldaan. En laat dit in zijn brief goed merken. Waar Paulus in andere brieven begint met danken, komt hij in deze brief direct to the point. 'Ik begrijp niets van jullie!' (1:6) en 'O onverstandige Galaten, wie heeft jullie betoverd?' (3:1)

Lijnen

Net als in de brief aan de Romeinen grijpt Paulus in deze brief terug op Abraham. God komt tot Abraham met zijn beloften en liefde, zomaar, zonder voorwaarden. Want op dat moment kent Abraham God en diens regels nog niet. Hij leeft vóór de tijd waarin God zijn wet aan Mozes geeft.

Uitgelicht

Onvoorwaardelijke liefde en vrijheid

Houden ouders onvoorwaardelijk van hun kinderen? We denken van wel. Maar hebben onze kinderen niet vaak het gevoel dat ze moeten bewijzen onze liefde waard te zijn? Ja, als...

Komt dit uit de kerkelijke traditie, uit de theologie?

Houdt God onvoorwaardelijk van zijn kinderen? Natuurlijk, zeggen we. Maar we denken vaak: Ja, als... ze zich houden aan zijn geboden.

Dit maakt ons onzeker. En bang.

Ook bij Luther, zeer verknocht aan de brieven van Paulus aan de Galaten en de Romeinen, is de vraag: Doen we het goed? Hoe komen we in de hemel?

De Galatenbrief gaat niet over deze vraag, maar over de vraag hoe Jezus ons nu al in de vrijheid brengt:

'Voordat het geloof in Jezus Christus kwam, werden we door de wet in bewaring gehouden; we leefden in gevangenschap tot het geloof geopenbaard zou worden. Maar nu het geloof gekomen is, staan we niet langer onder toezicht, want door dit geloof zijn jullie allemaal kinderen van God, in Christus Jezus.

U allen die door de doop één met Christus bent geworden, hebt u met Christus omkleed. Er zijn geen Joden of Grieken meer, slaven of vrijen, mannen of vrouwen – jullie zijn allemaal één in Christus Jezus. En omdat jullie Christus toebehoren, zijn jullie nakomelingen van Abraham, erfgenamen volgens de belofte.' (3:23,25-29)

Verpletterende uitspraak in die tijd, over slaven en vrouwen. Slaven waren je bezit. Vrouwen hadden volgens de Grieken geen ziel en Joodse mannen dankten God dat ze geen vrouw waren.

Gods schema versus het schema naar de mens

Paulus preekt het evangelie van het kruis: Jezus bevrijdt je, door je geloof in Hem ga je als bevrijd mens leven: BELONG (erbij horen) - BELIEVE (geloven) - BEHAVE (je gedragen).

De predikers die na Paulus in Galatië komen, roepen de Galaten op zich aan de Joodse wetten en regels te houden, zich die regels eigen te maken, dan mogen ze erbij horen: BEHAVE - BELIEVE - BELONG.

In dit schema naar de mens ben je niet vrij, maar (nog steeds) gebonden.

Ook kerk en christenen in onze tijd zijn hiervoor gevoelig. Dit uit zich in bijvoorbeeld anderen normen opleggen, of oproepen zich aan de sabbat te houden. (zie ook 4:10) Maar 'Christus heeft ons bevrijd, omdat wij in vrijheid zouden leven; laat u niet opnieuw een slavenjuk opleggen.' (5:1)

Men is bang voor een hellend vlak. Echter er staat ook: 'Misbruik die vrijheid niet om uw eigen verlangens te bevredigen, maar dien elkaar in liefde.' (5:13) Weg is hiermee het hellend vlak: elkaar dienend liefhebben betekent elkaar zien en respecteren.

Als je je door Jezus laat vrij maken, durf je in alle vrijheid verbindingen te maken, durf je ieder mens te omarmen, zoals Jezus deed.

De vrucht van de Geest versus de werken van de oude mens

Als we bij Jezus horen, worden we door zijn Geest geleid en groeit de *vrucht* van de Geest in ons:

liefde	vreugde	vrede
geduld	vriendelijkheid	goedheid
geloof	zachtmoedigheid	zelfbeheersing

Al deze kenmerken zijn niet los verkrijgbaar, het gaat over één vrucht. Deze vrucht kan in één woord worden samengevat: Jezus.

Tegenover deze vrucht staan de *werken* van de oude mens:

ontucht	zedeloosheid	losbandigheid
afgoderij	toverij	vijandschap
tweespalt	jaloerie	woede
gekonkel	geruzie	sektegeest (vertaling 1951)
afgunst	bras-	en slemppartijen

Als we ons niet door Jezus en zijn Geest laten leiden, zijn we gericht op onze eigen verlangens. Dit roept conflicten op en gaat altijd ten koste van de ander.

Opgemerkt

In de gemeentevisie van onze nieuwe gemeente Het Anker komt hetzelfde verlangen naar voren als in deze brief van Paulus:

'In een wereld vol ongenade verlangen wij ernaar een gemeente van Jezus Christus te zijn, waarin Hij zelf centraal staat met zijn unieke tegengeluid van hemelse liefde en genade.'

Wij verlangen naar een gemeente die zich kenmerkt door:

1. Openheid: uitnodigend, verdraagzaam en veilig, waarbij we zoeken hoe iedereen zich thuis kan voelen en volwaardig kan meedoen, ongeacht bijvoorbeeld leeftijd, geslacht of geaardheid.'

Lied

I'm no longer a slave to fear. I am a child of God.

https://www.youtube.com/watch?v=bDnA_coA168